

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines in Social Sciences

Vol:4, Issue:21
sssjournal.com

pp.3081-3093
ISSN:2587-1587

2018
sssjournal.info@gmail.com

Article Arrival Date (Makale Geliş Tarihi) 23/06/2018 | The Published Rel. Date (Makale Yayın Kabul Tarihi) 03/08/2018
Published Date (Makale Yayın Tarihi) 04.08.2018

**ŞEYH ŞABAN-I VELİ VAKIF ESERLERİ MÜZESİNDE YER ALAN KIRŞEHİR
SECCADE HALILARININ RENK, MOTİF VE KOMPOZİSYON ÖZELLİKLERİNİN
İNCELENMESİ**

*A STUDY OF THE COLORS, MOTIFS AND COMPOSITIONS OF THE KIRŞEHİR PRAYER
RUGS PRESERVED IN THE MUSEUM OF THE ŞEYH ŞABAN-I VELİ FOUNDATION*

Arş. Gör. Hande Ayşegül ÖZDEMİR

K.T.O Karatay Üniversitesi, Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi , Geleneksel Türk Sanatları
Bölümü, handezdmr@gmail.com, Konya / Türkiye

Prof. Dr. Hatice Feriha AKPINARLI

Gazi Üniversitesi, Sanat ve Tasarım Fakültesi, Tekstil Tasarımı Anabilim Dalı,
ferihaak@gmail.com, Ankara/ Türkiye

ÖZ

Bu araştırmada, Şeyh Şaban-ı Veli Vakıf Eserleri Müzesi envanterine kayıtlı Kırşehir yöresine ait seccade halılarının teknik, renk, motif ve kompozisyon özelliklerinin tespit edilmesi ve literatüre kazandırılması amaçlanmıştır. Araştırmada tarama yöntemi kullanılmış ve örneklem olarak müze teşhir salonunda bulunan 24 adet Kırşehir seccade halısı üzerinde çalışılmıştır. Halıların boyut, teknik, motif, kompozisyon özellikleri belirlenerek fotoğrafları çekilmiş ve bilgi formları hazırlanmıştır. Hazırlanan bilgi formları değerlendirilerek tablolar oluşturulmuş ve yorumlanmıştır. Çalışmada şu sonuçlara ulaşılmıştır; Müzedeki Kırşehir halı seccadeleri 19. – 20. yüzyıllara tarihlendirilmiş, yün iplik malzeme ve Türk düğüm tekniği ile dokunmuştur. Seccadelerin genel kompozisyonu tek yönlü mihraplıdır. Halılarda en çok beyaz renk, hem zemin hemde desen rengi olarak kullanılmıştır. Geometrik, sembolik, bitkisel, nesneli ve hayvansal bezeme türlerinden toplam 51 adet motif tespit edilmiştir.

Türk kültürünün en güzel örneklerini yansıtan Kırşehir seccade halılarının koruma altına alınarak Şeyh Şabanı Veli Vakıf Eserleri Müzesinde bulunması ülke kültürü açısından önemlidir.

Anahtar Kelimeler : Halı, motif, kompozisyon, seccade

ABSTRACT

The aim of this study is to specify and to document the characteristics of the Kırşehir prayer rugs that are registered in the inventory of the Museum of the Şeyh Şaban-ı Veli Foundation. It focuses on their techniques, colors, motifs and compositions. The study was carried out using the screening method. Its sample included the 24 prayer rugs that are on display in the museum's showroom. The dimensions, techniques, motifs and compositions of the rugs were specified. They were photographed, and information forms were prepared. Tables were formed and interpreted based on the assessment of the information forms. The findings indicated that the prayer rugs date to the nineteenth and twentieth centuries. Woolen thread and the Turkish knot were used in the weaving process. With regard to the rugs' composition, the mihrabs were positioned in single direction. The color white was commonly used both in the rugs' backgrounds and the motifs. Their motifs included 51 different types in five categories: geometric, symbolic, floral, objects and animals.

Kırşehir prayer rugs are the most beautiful examples of Turkish culture, and their conservation in the Museum of the Şeyh Şaban-ı Veli Foundation is very important for the preservation of Turkey's culture.

Keywords: motifs, compositions, prayer rugs

1. GİRİŞ

Anadolu'da ölümlük-dirimlik olarak nitelendirilen dokumalar, cenazenin defin için taşınması sırasında, cenaze salına örtmek ya da sarmak amacıyla dokunmaktadır. Bu amaçla kullanılan dokumalar, defin işlemi bittikten sonra sevap işlemek isteyen halk tarafından namaz kırdıkları camilerin sergi ihtiyacını karşılamak için bağışlanmaktadır. Bu gelenek sayesinde cami ve mescitlerin yer yaygısı ihtiyacı kendiliğinden karşılanmakta, bu dokumalar caminin malı sayıldığı ve bağışlanan dokuma geri alınmadığı için de, üst üste serilmekte ve gelecek kuşaklara bir kültür mirası olarak aktarılmaktadır.

Selçuklu dönemlerinden günümüze cami, mescit veya diğer dini ve sosyal yapılara serilen halı, kilim ve diğer düz dokuma yayguların eski ve değerli örnekleri, çok az da olsa Vakıflar Genel Müdürlüğü uzmanlarınca, söz konusu yapılardan alınarak, İstanbul Vakıflar Halı ve Kilim Müzesi'ne götürülmüş ve burada saklanmıştır. Ancak, buraya getirilen halı, kilim ve diğer düz dokuma yayguların hepsinin teşhir edilme imkanı bulunamamıştır. Günümüzde Anadolu'nun birçok ilinde Vakıflar Genel müdürlüğüne bağlı müzelerde bu değerli dokuma ürünleri ya teşhir salonlarında sergilenmekte ya da müze depolarında muhafaza edilmektedir (Deniz, 1994, s.283-298).

Müzeler, ulusların ekonomik, kültürel, toplumsal, sanatsal oluşumunun ve gelişiminin göstergeleridir. Toplumların geçmişteki izlerini günümüze aktaran müzeler, ulusların geçmişleriyle geleceklerini birbirine bağlayan bellekleri olma görevini de üstlenmişlerdir (Anmaç, 2005:14). Vakıf Eserleri Müzeleri de geleneksel ürünlerin sergilendiği ve korunduğu yerlerdir. Kastamonu'da bulunan Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından restore edilen Şeyh Şabani Vakıf Müzesi de Anadolu'nun değişik bölgelerine ait kirkitli dokumaların zengin kültürel örneklerinin yer aldığı müzelerden biridir. Müzede Şeyh Şaban-ı Veli'nin kişisel eşyaları, Halveti tarikatının kullanmış olduğu eşyalar ile birlikte Anadolu'nun değişik bölgelerinden getirilen halı ve kilimler de sergilenmektedir. Kastamonu müzesinde sergilenen kirkitli dokumalar, bağış ve satın alma yoluyla elde edilen halı, kilim ve cicimlerden oluşmaktadır. Müzede yer alan kirkitli dokumalar 18. yüzyıl sonundan 20. yüzyılın başına kadar olan dönemi kapsamaktadır. Müzede Kırşehir yöresi başta olmak üzere, Kayseri, Çankırı, Malatya, Sivas, Nevşehir, Niğde halı ve kilimleri sergi salonlarında özel bölümlerde ve müzenin deposunda muhafaza edilmektedir.

Bugün yurtiçi ve yurtdışındaki birçok müzede Kırşehir halısına rastlamak mümkündür. Genellikle seccade boyutunda olan Kırşehir halılarının bilinen en eski örnekleri 18. yüzyıl sonu ve daha çok 19. yüzyıldan kalmadır (Deniz, 2000: 46; Deniz, 1984: 25; Aslanapa, 2005: 269).

Bu çalışmanın amacı, Kastamonu ili Şeyh Şaban-ı Veli Müzesi'nde bulunan geçmişten günümüze korunarak gelmiş, Kırşehir seccade halılarının renk, motif ve kompozisyon özelliklerini inceleyerek bu konuda bilimsel başvuru kaynağı hazırlamaktır.

Çalışmanın örneklemini müze teşhirinde bulunan ve 24 adet Kırşehir seccade halısı oluşturmaktadır. Tarama yöntemi kullanılan çalışmada, müzede yer alan dokuma örneklerinin renk, motif, kompozisyon, bordür özellikleri ve boyut ölçülerini tespit edebilmek amacıyla bilgi formları düzenlenmiş ve bu formlar her bir halı için tek tek uygulanmıştır. İncelenen halıların saçak ve kilim örgü enleri 1 mm duyarlıklı cetvel ile ölçülmüştür. Müzede yer alan halıların kalitesinin tespitinde ise Türk Standartları Enstitüsünün TS43 sayılı "Tekstil – Yer Döşemeleri- El dokuması Halıları- Türk Halıları" (Anonim, 1992) standardından yararlanılmıştır. Bilgi formlarından elde edilen veriler doğrultusunda seccade halılarının boyut, kalite ve bezeme özelliklerini yansıtan tablolar hazırlanmış ve yorumlanmıştır. Müzede yer alan kirkitli dokumaların renk, motif ve kompozisyon özellikleri ise gözlem ve fotoğraflar ile yapılan belgelemeden yola çıkılarak ilişkisel tarama yöntemi ile yorumlanmıştır.

2. MÜZEDEKİ KIRŞEHİR SECCADE HALILARININ ÖZELLİKLERİ

Şeyh Şaban-ı Veli vakıf eserleri müzesinde teşhirde bulunan, farklı özellik taşıyan 24 adet Kırşehir seccade halıları üzerinde çalışılarak özellikleri şöyle tespit edilmiştir.

	<p>Envanter No : KSTM 0059 Kullanılan Teknik : Gördes düğümü Dokumanın Üretim Yılı : 20.yy. Dokumanın Boyutları : 108 X 162 (cm) Kalite : 28 X 33 (dm²) Kullanılan İplik Özelliği Atkı / Çözü / İlme : Yün ipliği Kullanılan Renkler Zeminde : Açık mavi, koyu mavi, zeytin yeşili, hardal sarı Desende : Koyu mavi, kırmızı, kirli beyaz, hardal sarı, zeytin yeşil, sarı, kahverengi, turuncu, yeşil, açık mavi</p> <p>Seçilen Konu Geometrik Bezeme : Dörtgen, düz çizgi, dikdörtgen, kare Bitkisel Bezeme : Stilize çiçek, yaprak Sembolik Bezeme : Eli belinde, koç boynuzu, çengel bukağı Nesneli Bezeme : İbrik, merdiven, çakmak</p>
	<p>Envanter No : KSTM 0071 Kullanılan Teknik : Gördes düğümü Dokumanın Üretim Yılı : 20.yy. Dokumanın Boyutları : 100 X 167 (cm) Kalite : 27 x 33 (dm²) Kullanılan İplik Özelliği Atkı / Çözü / İlme : Yün ipliği Kullanılan Renkler Zeminde : Kırmızı, mavi, yeşil, krem Desende : Kırmızı, pembe, mavi, krem, siyah, yeşil, hardal sarı</p> <p>Seçilen Konu Geometrik Bezeme : Düz çizgi, üçgen, dikdörtgen, zikzak çizgi Bitkisel Bezeme : Yaprak, çiçek, Sembolik Bezeme : Koç boynuzu, eli belinde, arap eli, gelin ağlatan Nesneli Bezeme : Çengel, basamak Hayvansal Bezeme : Kuş, sinek</p>
	<p>Envanter No : KSTM 0072 Kullanılan Teknik : Gördes düğümü Dokumanın Üretim Yılı : 19.yy. Dokumanın Boyutları : 100 X 160 (cm) Kalite : 25 x 33 (dm²) Kullanılan İplik Özelliği Atkı / Çözü / İlme : Yün ipliği Kullanılan Renkler Zeminde : Kırmızı, hardal sarı, açık yeşil, krem, mavi, k. Yeşil Desende : Kırmızı, hardal sarı, açık yeşil, krem, mavi, k. yeşil, turuncu</p> <p>Seçilen Konu Geometrik Bezeme : Düz, zikzak çizgi, dikdörtgen, kare, üçgen, altıgen, dörtgen, daire, Bitkisel Bezeme : Stilize çiçek ve yaprak Sembolik Bezeme : Bereket, göz motifi, kurt izi, koç boynuzu Nesneli Bezeme : Basamak, çengel Hayvansal Bezeme : Balık</p>
	<p>Envanter No : KSTM 0073 Kullanılan Teknik : Gördes düğümü Dokumanın Üretim Yılı : 20.yy. Dokumanın Boyutları : 84 X 130 (cm) Kalite : 27 x 32 (dm²) Kullanılan İplik Özelliği Atkı / Çözü / İlme : Yün ipliği Dokumada Kullanılan Renkler Zeminde : Kırmızı, krem, yeşil Desende : Hardal sarı, kırmızı, açık yeşil, koyu yeşil, mavi, fıstık yeşil, turuncu, pembe</p> <p>Seçilen Konu Geometrik Bezeme : Dikdörtgen, düz çizgi, kare, altıgen, sekiz köşeli yıldız Bitkisel Bezeme : Stilize çiçek Sembolik Bezeme : Koç boynuzu, deve tabanı Nesneli Bezeme : Çengel, basamak</p>

	<p>Envanter No : KSTM 0077 Kullanılan Teknik : Gördes düğümü Dokumanın Üretim Yılı : 19.yy. Dokumanın Boyutları : 100 X 160 (cm) Kalite: 31 x 31 (dm²) Kullanılan İplik Özelliği Atkı / Çözü / İlme : Yün ipliği Dokumada Kullanılan Renkler Zeminde : Kırmızı, mavi, koyu yeşil, krem, fıstık yeşil Desende : Kırmızı, mavi, koyu yeşil, krem, fıstık yeşil, pembe Seçilen Konu Geometrik Bezeme : Dikdörtgen, düz çizgi, dörtgen, üçgen, zikzak çizgi Bitkisel Bezeme : Elma motifi, stilize yaprak Sembolik Bezeme : Koç boynuzu, bukağı Hayvansal Bezeme : Ejder motifi Nesneli Bezeme : Muska, basamak</p>
	<p>Envanter No : KSTM 0060 Dokumanın Cinsi : Seccade Kullanılan Teknik : Gördes düğümü Dokumanın Üretim Yılı : 20.yy. Dokumanın Boyutları : 100 X 170 (cm) Kalite: 25 x 30 (dm²) Kullanılan iplik Özelliği Atkı / Çözü / İlme : Yün ipliği Dokumada Kullanılan Renkler Zeminde : Bordo, hardal sarı, mor, mavi, yeşil Desende : Hardal sarı, pembe, yeşil, mor, mavi, kırmızı Seçilen Konu Geometrik Bezeme : Dikdörtgen, düz çizgi, sekizgen, altıgen, üçgen, paralelkenar Bitkisel Bezeme : Stilize bitkisel çiçek motifleri Nesneli Bezeme : Çakmak, kandil</p>
	<p>Envanter No : KSTM 0065 Kullanılan Teknik : Gördes düğümü Dokumanın Üretim Yılı : 19.yy. Dokumanın Boyutları : 101 X 146 (cm) Kalite: 23 x 28 (dm²) Atkı Sayısı : 4 sıra Kullanılan İplik Özelliği Atkı / Çözü / İlme : Yün ipliği Dokumada Kullanılan Renkler Zeminde : Bordo, yeşil, hardal sarı, mavi, krem Desende : Bordo, yeşil, hardal sarı, açık mavi, krem, sarı, turuncu Seçilen Konu Geometrik Bezeme : Düz çizgi, dikdörtgen, zikzak çizgi Bitkisel Bezeme : Yaprak, dal, çiçek Sembolik Bezeme : Göz</p>
	<p>Envanter No : KSTM 0068 Kullanılan Teknik : Gördes düğümü Dokumanın Üretim Yılı : 20.yy. Dokumanın Boyutları : 97 X 150 (cm) Kalite : 26 x 35 (dm²) Kullanılan iplik Özelliği Atkı / Çözü / İlme : Yün ipliği Dokumada Kullanılan Renkler Zeminde : Kırmızı, yeşil, beyaz, turuncu, mavi, mor Desende : Mavi, beyaz, kırmızı, fıstık yeşil, hardal sarı, turuncu, bordo Seçilen Konu Geometrik Bezeme : Düz çizgi, daire, zikzak çizgi, eşkenar dörtgen Bitkisel Bezeme : Stilize çiçek, stilize dal, stilize yaprak, çiçek tomurcuğu Sembolik Bezeme : Koç boynuzu, göz, kurt ağzı, arapeli Nesneli Bezeme : Merdiven</p>

	<p>Envanter No : KSTM 0058 Kullanılan Teknik : Gördes düğümü Dokumanın Üretim Yılı : 19.yy. Dokumanın Boyutları : 103 X 152 (cm) Kalite: 26 X 32 (dm²) Kullanılan iplik Özelliği Atkı / Çözüğü / İlme : Yün ipliği Dokumada Kullanılan Renkler Zeminde : Hardal sarı, mavi, bordo Desende : Mavi, bordo, beyaz, hardal sarı, yeşil, mor Seçilen Konu Geometrik Bezeme : Dikdörtgen, üçgen Bitkisel Bezeme : Çiçek, dal, yaprak, yıldız çiçeği Nesneli Bezeme : Çengel, ok</p>
	<p>Envanter No : KSTM 0069 Kullanılan Teknik : Gördes düğümü Dokumanın Üretim Yılı : 20.yy. Dokumanın Boyutları : 106 X 167 (cm) Kalite: 26 x 28 (dm²) Atkı Sayısı : 2 sıra Kullanılan iplik Özelliği Atkı / Çözüğü / İlme : Yün ipliği Dokumada Kullanılan Renkler Zeminde : Mavi, bordo, kırmızı, hardal sarı, beyaz, fıstık yeşil Desende : Mavi, bordo, kırmızı, hardal sarı, beyaz, fıstık yeşil Seçilen Konu Geometrik Bezeme : Düz çizgi, üçgen, dörtgen, dikdörtgen, kare, sekiz köşeli yıldız Bitkisel Bezeme : Stilize dal, tomurcuk, karanfil Sembolik Bezeme : Koç boynuzu, eli belinde, gelin ağlatan Nesneli Bezeme : Çengel, muska, küpe, merdiven</p>
	<p>Envanter No : KSTM 0056 Kullanılan Teknik : Gördes düğümü Dokumanın Üretim Yılı : 20.yy. Dokumanın Boyutları : 128 X 188 (cm) Kalite : 34 X 33 (dm²) Kullanılan iplik Özelliği Atkı / Çözüğü / İlme : Yün ipliği Dokumada Kullanılan Renkler Zeminde : Bordo, su yeşili, hardal sarı, mavi, kahverengi, koyu yeşil Desende : Bordo, turuncu, fıstık yeşili, zeytin yeşili, siyah, hardal sarı, kahverengi Seçilen Konu Geometrik Bezeme : Düz çizgi, dikdörtgen Bitkisel Bezeme : Yaprak, dal, hatai, 8 yapraklı çiçek, lale, gonca</p>
	<p>Envanter No : KSTM 0092 Kullanılan Teknik : Gördes düğümü Dokumanın Üretim Yılı : 20.yy. Dokumanın Boyutları : 100 X 152 (cm) Kalite: 30 x 33 (dm²) Atkı Sayısı : 2 sıra Kullanılan iplik Özelliği Atkı / Çözüğü / İlme : Yün ipliği Dokumada Kullanılan Renkler Zeminde : Kırmızı, krem, hardal sarı, mavi, siyah Desende : Kırmızı, krem, hardal sarı, açık sarı, mavi, pembe, siyah Seçilen Konu Geometrik Bezeme : Dikdörtgen, dörtgen, üçgen, dörtgen, yıldız, zikzak çizgi, düz çizgi Bitkisel Bezeme : Stilize çiçek, yaprak, dal Sembolik Bezeme : Arapeli, koç boynuzu Nesneli Bezeme : Küpe, basamak Hayvansal Bezeme : Kuş, ejder</p>

	<p>Envanter No : KSTM 0093 Kullanılan Teknik : Gördes düğümü Dokumanın Üretim Yılı : 19.yy. Dokumanın Boyutları : 101 X 139 (cm) Kalite : 28 x 29 (dm²) Kullanılan iplik Özelliği Atkı / Çözü / İlme : Yün ipliği Dokumada Kullanılan Renkler Zeminde : Kırmızı, krem, fıstık yeşil Desende : Kırmızı, krem, fıstık yeşil, mavi, turuncu, siyah Seçilen Konu Geometrik Bezeme : Düz çizgi, dikdörtgen, kare, üçgen, altıgen, dörtgen, zikzak çizgi Bitkisel Bezeme : Stilize çiçek, dal, yaprak, ağaç, bahçe Sembolik Bezeme : Koç boynuzu, göz Nesneli Bezeme : Ev, saksı</p>
	<p>Envanter No : KSTM 0098 Kullanılan Teknik : Gördes düğümü Dokumanın Üretim Yılı : 19.yy. Dokumanın Boyutları : 103 X 160 (cm) Kalite : 24 x 31 (dm²) Kullanılan iplik Özelliği Atkı / Çözü / İlme : Yün ipliği Dokumada Kullanılan Renkler Zeminde : Krem, sarı, bordo, mavi Desende : Krem, sarı, bordo, mavi, hardal sarı Seçilen Konu Geometrik Bezeme : Dikdörtgen, dörtgen, yıldız, düz çizgi, zikzak çizgi Bitkisel Bezeme : Stilize çiçek, tomurcuk, dal, yaprak Sembolik Bezeme : Koç boynuzu, gelin ağlatan, çatıkkaş, elibelinde Nesneli Bezeme : Basamak</p>
	<p>Envanter No : KSTM 0086 Kullanılan Teknik : Gördes düğümü Dokumanın Üretim Yılı : 19.yy. Dokumanın Boyutları : 109 X 170 (cm) Kalite : 27 x 26 (dm²) Kullanılan iplik Özelliği Atkı / Çözü / İlme : Yün ipliği Dokumada Kullanılan Renkler Zeminde : Bordo, krem, açık mavi, hardal sarı, siyah Desende : Bordo, krem, açık mavi, pembe, açık sarı, hardal sarı, siyah Seçilen Konu Geometrik Bezeme : Dikdörtgen, düz çizgi, dörtgen, zikzak çizgi, üçgen, sekizgen Bitkisel Bezeme : Stilize yaprak, dal, çiçek, lale, karanfil Sembolik Bezeme : Gelin ağlatan, haç, koç boynuzu Nesneli Bezeme : Basamak, muska</p>
	<p>Envanter No : KSTM 0081 Kullanılan Teknik : Gördes düğümü Dokumanın Üretim Yılı : 20.yy. Dokumanın Boyutları : 115 X 165 (cm) Kalite : 30 x 34 (dm²) Kullanılan iplik Özelliği Atkı / Çözü / İlme : Yün ipliği Dokumada Kullanılan Renkler Zeminde : Yeşil, hardal sarı, bordo, krem, fıstık yeşil Desende : Bordo, hardal sarı, krem, yeşil, pembe, turuncu, fıstık yeşil Seçilen Konu Geometrik Bezeme : Düz çizgi, dikdörtgen, üçgen, zikzak çizgi, daire, kare Bitkisel Bezeme : Stilize çiçek, yaprak, dal Sembolik Bezeme : Çatıkkaş motifi, koç boynuzu, türk ocağı Nesneli Bezeme : Basamak</p>

	<p>Envanter No : KSTM 0084 Kullanılan Teknik : Gördes düğümü Dokumanın Üretim Yılı : 19.yy. Dokumanın Boyutları : 101 X 165 (cm) Kalite: 28 x 33 (dm²) Kullanılan iplik Özelliği Atkı / Çözü / İlme : Yün ipliği Dokumada Kullanılan Renkler Zeminde : Kırmızı, krem, hardal sarı, mavi Desende : Mavi, krem, sarı, kırmızı, pembe, turuncu, açık mavi, açık sarı, kahverengi Seçilen Konu Geometrik Bezeme : Dikdörtgen, dörtgen, zikzak çizgi, sekizgen, yıldız Bitkisel Bezeme : Stilize yaprak, dal, çiçek, tomurcuk Sembolik Bezeme : Haç, koçboynuzu, göz, deve tabanı Nesneli Bezeme : Merdiven</p>
	<p>Envanter No : KSTM 0087 Kullanılan Teknik : Gördes düğümü Dokumanın Üretim Yılı : 19.yy. Dokumanın Boyutları : 95 X 161 (cm) Kalite: 26 x 32 (dm²) Kullanılan iplik Özelliği Atkı / Çözü / İlme : Yün ipliği Dokumada Kullanılan Renkler Zeminde : Bordo, hardal sarı, mavi, krem, mor, kahverengi Desende : Bordo, hardal sarı, mavi, krem, açık sarı Seçilen Konu Geometrik Bezeme : Dikdörtgen, düz çizgi, zikzak çizgi, kare Bitkisel Bezeme : Stilize dal, çiçek, çiçek tomurcuğu, pıtrak Sembolik Bezeme : Koç boynuzu Nesneli Bezeme : Basamak</p>
	<p>Envanter No : KSTM 0108 Kullanılan Teknik : Gördes düğümü Dokumanın Üretim Yılı : 19.yy. Dokumanın Boyutları : 101 X 150 (cm) Kalite: 27 x 26 (dm²) Kullanılan iplik Özelliği Atkı / Çözü / İlme : Yün ipliği Dokumada Kullanılan Renkler Zeminde : Hardal sarı, kırmızı, fıstık yeşil, beyaz Desende : Hardal sarı, kırmızı, fıstık yeşil, turuncu, mor, açık mavi, beyaz Seçilen Konu Geometrik Bezeme : Düz çizgi, dikdörtgen, üçgen, zikzak çizgi, dörtgen, kare, verev çizgi Bitkisel Bezeme : Stilize çiçek, dal, tomurcuk, karanfil Sembolik Bezeme : Gelin ağlatan, akrep, kurt ağzı, göz, koç boynuzu Nesneli Bezeme : Basamak, ok, ev</p>
	<p>Envanter No : KSTM 0107 Kullanılan Teknik : Gördes düğümü Dokumanın Üretim Yılı : 20.yy. Dokumanın Boyutları : 100 X 158 (cm) Kalite: 26 x 37 (dm²) Kullanılan iplik Özelliği Atkı / Çözü / İlme : Yün ipliği Dokumada Kullanılan Renkler Zeminde : Kırmızı, beyaz, bordo, mavi, hardal sarı Desende : Kırmızı, beyaz, fıstık yeşil, bordo, mavi, sarı, hardal sarı Seçilen Konu Geometrik Bezeme : Dikdörtgen, dörtgen, üçgen, düz çizgi, kare, paralel kenar, yıldız Bitkisel Bezeme : Stilize çiçek, dal, yaprak, küpeli, karanfil, tomurcuk Sembolik Bezeme : Koç boynuzu, göz Nesneli Bezeme : Basamak, muska</p>

	<p>Envanter No : KSTM 0106 Kullanılan Teknik : Gördes düğümü Dokumanın Üretim Yılı : 19.yy. Dokumanın Boyutları : 107 X 161 (cm) Kalite: 27 x 32 (dm²) Kullanılan iplik Özelliği Atkı / Çözüğü / İlme : Yün ipliği Dokumada Kullanılan Renkler Zeminde : Kırmızı, zeytin yeşili, beyaz, mavi Desende : Kırmızı, zeytin yeşili, beyaz, açık mavi, hardal sarı, kahverengi, pembe, sarı, yeşil Seçilen Konu Geometrik Bezeme : Dikdörtgen, dörtgen, üçgen, altıgen, düz çizgi, zikzak çizgi Bitkisel Bezeme : Stilize çiçek, karanfil Sembolik Bezeme : Koç boynuzu, arapeli Hayvansal Bezeme : Kuş Nesneli Bezeme : Basamak, küpe</p>
	<p>Envanter No : KSTM 0120 Kullanılan Teknik : Gördes düğümü Dokumanın Üretim Yılı : 19.yy. Dokumanın Boyutları : 105 X 160 (cm) Kalite : 24 x 29 (dm²) Kullanılan iplik Özelliği Atkı / Çözüğü / İlme : Yün ipliği Dokumada Kullanılan Renkler Zeminde : Krem, zeytin yeşil, kırmızı, mor Desende : Krem, zeytin yeşil, kırmızı, pembe, fıstık yeşil, mavi, hardal sarı, mor Seçilen Konu Geometrik Bezeme : Üçgen, dikdörtgen, zikzak çizgi, kare Bitkisel Bezeme : Stilize yaprak ve çiçek, dört kollu yaprak, Sembolik Bezeme : Göz, arapeli, koç boynuzu Hayvansal Bezeme : Kuş, saç bağı Nesneli Bezeme : Kandil</p>
	<p>Envanter No : KSTM 0118 Kullanılan Teknik : Gördes düğümü Dokumanın Üretim Yılı : 19.yy. Dokumanın Boyutları : 100 X 150 (cm) Kalite: 21 x 24 (dm²) Kullanılan iplik Özelliği Atkı / Çözüğü / İlme : Yün ipliği Dokumada Kullanılan Renkler Zeminde : Bordo, yeşil, krem, hardal sarı, açık mavi, pembe Desende : Bordo, yeşil, krem, hardal sarı, açık mavi, pembe Seçilen Konu Geometrik Bezeme : Dikdörtgen, dörtgen, kare, altıgen, düz çizgi, kare Bitkisel Bezeme : Stilize çiçek, yaprak, çiçek tomurcuğu Sembolik Bezeme : Türk ocağı, koç boynuzu Nesneli Bezeme : Basamak, çengel</p>
	<p>Envanter No : KSTM 0070 Dokumanın Üretim Yılı : 20.yy. Dokumanın Boyutları : 110 X 183 (cm) Kalite: 25 x 28 (dm²) Kullanılan iplik Özelliği Atkı / Çözüğü / İlme : Yün Yün ipliği Dokumada Kullanılan Renkler Zeminde : Bordo, su yeşili, kahverengi Desende : Bordo, pembe, siyah, su yeşil, fıstık yeşil, Seçilen Konu Geometrik Bezeme : Dikdörtgen, düz çizgi, zikzak çizgi, paralel kenar Bitkisel Bezeme : Tomurcuk, stilize dal, yaprak, çiçek Sembolik Bezeme : Koç boynuzu Nesneli Bezeme : Sütun, saksı, çengel, ev</p>

İncelenen seccade halıların boyut özellikleri ile ilgili veriler değerlendirilerek Tablo1' de sunulmuştur.

Tablo 1. Seccade Halıların Boyutları

ÖRNEK NO	ENVANTER NO	Dokumanın		Saçak Uzunluğu (cm)		Kilim Örgüsü (cm)		Etlik (cm)		Hav Yüksekliği (cm) (5)	Bordür Sayıları						
		En	Boy	Alt Kenar	Üst Kenar	Alt Kenar	Üst Kenar	Sağ Kenar	Sol Kenar		1	2	3	4	5	6	7
1	KSTM 0059	107,5	161,66	1,83	1,5	0	1,83	0,83	0,83	0,3				1			
2	KSTM 0071	100	168	1,5	2	0	0	1	1	0,42			1				
3	KSTM 0072	101,83	160,33	0,63	0	1,9	0	0,96	1,23	0,62				1			
4	KSTM 0073	83,96	129,8	3,06	3,5	0,93	0	0,76	1,06	0,54		1					
5	KSTM 0077	102	158,83	1,16	3,66	0	0	0,66	1,06	0,36			1				
6	KSTM 0060	103,33	167,16	2,83	3,166	1,33	2,83	0,73	0,9	0,52				1			
7	KSTM 0065	99,5	137,5	2,33	4,66	2,33	4,16	1,66	1,83	0,38			1				
8	KSTM 0068	97,16	144,73	3,66	1,33	3,8	1	1,36	1,33	0,44					1		
9	KSTM 0058	104,16	151,66	3,83	3,33	1,83	0	0,63	0,63	0,5		1					
10	KSTM 0069	107	162,66	2	2,83	0	2,5	0,93	1,4	0,4					1		
11	KSTM 0056	128	187,5	0,83	6	0	2,16	0,8	0,83	0,46							1
12	KSTM 0092	99,33	152,33	0	0	0	0	0,6	0,7	0,58					1		
13	KSTM 0093	99,33	136,33	1,5	1,66	0,9	2,3	0,96	0,93	0,26			1				
14	KSTM 0098	103,83	161,5	2,733	0	0	0	0,833	0,73	0,46						1	
15	KSTM 0086	106,4	166,33	2,16	3,16	0	0	0,76	0,76	0,42				1			
16	KSTM 0081	113,5	163,83	1,166	3,5	2,16	6,66	0,93	1,1	0,54				1			
17	KSTM 0084	101	162,16	0	0	0	0	0,66	0,8	0,34				1			
18	KSTM 0087	93	159,5	0	5,16	0	2,66	0,76	1	0,38						1	
19	KSTM 0108	99	149,5	2,5	0	1,66	0	0,9	1,16	0,48			1				
20	KSTM 0107	106,5	169,66	2	1,66	1,16	1,83	0,83	0,83	0,48						1	
21	KSTM 0106	103,66	158,5	2,5	2	0	2,7	0,76	0,76	0,38						1	
22	KSTM 0120	104,5	158	0	3,5	0	0	0,8	0,83	0,32				1			
23	KSTM 0118	98,66	150,5	2	2,5	0	0	0,86	0,83	0,38					1		
24	KSTM 0070	111,16	180	0	0	0	0	0,8	0,73	0,48	1						
Aritmetik Ortalama		103	158	1,6	2,2	0,7	1,2	0,8	0,9	0,4	1	2	5	7	4	4	1

Tablo 1 incelendiğinde Kırşehir seccade halılarının enlerinin aritmetik ortalaması 103 cm, boylarının aritmetik ortalamasının ise 158 cm, saçak uzunluklarının aritmetik ortalamasının alt kenarda 1,6 cm, üst kenarda ise 2,2 cm olduğu görülmektedir. Bazı seccade halıların saçakları ve kilim örgüleri yıpranmıştır. Halıların kilim örgü yüksekliğinin aritmetik ortalamasının alt kenarda 0,7 cm, üst kenarda 1,2 cm olduğu tespit edilmiştir. Camilerde genellikle namaz kılmak amacıyla kullanılan bu halıların alt kenarlarındaki saçak ve kilim örgü yıpranmalarının, üst kenarlarındaki yıpranmadan daha fazla olduğu görülmektedir. Seccade halılar yıpranmış olmasına rağmen her bir halının yüzeyinde beş farklı yerinden milimetrik cetvel ile hav yükseklikleri ölçülmüş, bu ölçümlerin ortalaması alınarak o dokumaya ait hav yüksekliği tespit edilmiştir. İncelenen seccade halıların hav yüksekliklerinin ortalama 0,4 cm olduğu belirlenmiştir.

Kırşehir halıları dıştan içe doğru, iki dar bordür, geniş bordür, sandık, köşe ve göbek bölümlerinden oluşmaktadır (Deniz, 1984: 76). Bordürlerde farklı düzenlemeler görülmektedir. En çok kullanılan bordür tasarımı, iki dar ve bir geniş bordürdür. Yan yana iki ya da üç dar bordür kullanımı da görülmektedir. Bordür düzeni bakımından çeşitlilik gösteren Kırşehir halılarında ortak olan özellik bordürler arasında yer alan ince şeritlerdir (Karaçay, 2011: 137-170).

İncelenen halıların büyük çoğunluğunda yan yana birden fazla dar bordür ve bir geniş bordür kullanıldığı, en fazla üç ince ve bir geniş bordürden oluşan dört bordür düzeni yer aldığı görülmektedir. Bu bordür düzenini iki ince ve bir geniş bordürden oluşan düzen takip etmektedir. Seccade halı örneklerinde ince bordürlerden oluşan beş ve altı bordür düzenleri de yer almaktadır. Kırşehir seccadelerinin bordürsüz olmadığı, en az bir bordür kullanıldığı görülmektedir.

İncelenen Kırşehir seccade halılarının zemin kompozisyonları dikkate alındığında tamamı tek yönlü mihraplıdır. Mihraplı halılarda mihrap, her iki kenardan basamak halinde daralarak yükselmekte ve tepe noktasında son bulmaktadır. Tek yönlü mihraplı seccadelerde mihrap zemini genellikle boş bırakılmış yada bitkisel motifler ile bezenmiştir.

Seccade halıların kalite özelliği (düğüm sıklığı) ile ilgili veriler değerlendirilerek Tablo 2' de sunulmuştur.

sinek olarak adlandırılan beneklerle doldurulmuştur. Bu halılar sinekli Kırşehir adıyla da tanınmaktadır (Deniz, 2000: 46). Yapılan diğer araştırmalarda da görüldüğü gibi bitkisel bezemelerin tüm Kırşehir halılarında yoğun kullanılmakta ve seccadelerle benzerlik göstermektedir.

İncelenen halılar motif özellikleri bakımından değerlendirildiğinde, Kırşehir halılarının özelliklerini yansıtmaktadır. Halılarda farklı sayılarda kullanılan dar ve geniş bordürlerin geçişlerinde düz çizgi halinde siyah sınır çizgisi kullanılmıştır. Seccade halıların tamamı tek yönlü mihraplı olup, basamak halinde yükselen mihrabın tepe noktasında koçboynuzu motifi yer almaktadır. Dokumaların mihrap zemininde kalan boşluklarında mihrabın tepe noktasında göz motifleri bulunmaktadır. Dar ve geniş bordürlerde bitkisel bezemeler yoğun olarak kullanılmıştır. Zikzaklı su ile bir ters bir düz yerleştirilmiş çiçek motiflerinden oluşan bezemeler ve yörede gelin ağlatan olarak adlandırılan motif dokumaların dar bordürlerinde yer almaktadır. Geniş bordürlü dokunan seccade halılarda stilize çiçek motifleri ardışık olarak sıralanmaktadır. Kırşehir halılarının karakteristik motiflerinden olan, zikzak çizgi üzerine bir ters bir düz yerleştirilmiş stilize bitkisel motiflerden oluşturulmuş küpeli olarak adlandırılan motif halıların ince bordüründe yer almaktadır (Envanter: 0069).

Tek yönlü, basamak halinde yükselerek oluşan halıların mihrap zeminleri boş ya da bitkisel motifler ile doldurulmuştur. Seccade halıların bazılarında mihraptan zemine sarkan kandil motifi görülmektedir (Envanter: 0056 ve Envanter: 0060). Mihrabın üstünde kalan zemin boşluğunda genellikle yörede sinekli köşe olarak adlandırılan benekli motiflerin yanı sıra, simetrik yerleştirilen ters lale motifinin yer aldığı bitkisel kompozisyonlu düzenlemeler, stilize bitkisel motifler, ters ibrik motifleri de kullanılmıştır. Mihrabın altında ve üzerinde, dikdörtgen sandık bölümleri bulunmaktadır. Bu çerçevelerin içerisi ardışık sıralanmış bitkisel motifler, yatık S formunda ejder motifi ile yada simetrik yerleştirilmiş kuş motiflerinin boşluklarına yerleştirilmiş yörede "Arapeli" olarak adlandırılan motifler ile süslenmiştir (Envanter 0077, Envanter 0071, Envanter 0092, Envanter 0106, Envanter 00120).

3. SONUÇ

İncelemeye alınan seccade halılar yün iplik malzeme ve Türk düğüm tekniği ile dokunmuştur. İncelenen halılarda farklı bordür düzenlemelerinin yer aldığı en çok kullanılan bordür tasarımının iki dar ve ortada bir geniş bordür olduğu tespit edilmiştir. Halıların tamamı tek yönlü mihraplı olup, büyük çoğunluğunun mihrap zemininde kırmızı ve bordo renkler kullanılmıştır. Halıların orta kaliteli halılar olduğu belirlenmiştir. Halılarda en çok beyaz rengin hem zeminde hem de desen rengi olarak kullanıldığı tespit edilmiştir. Araştırma kapsamına alınan seccade halılarda geometrik, sembolik, bitkisel, nesnel ve hayvansal bezemeler görüldüğü tespit edilmiştir. Geometrik motiflerden en çok düz çizgi ve dikdörtgen, sembolik bezemelerden koç boynuzu, bitkisel bezemelerden en çok çiçek, yaprak, dal, tomurcuk, karanfil motiflerinin, nesnel bezemelerden ise en fazla basamak motifinin kullanıldığı tespit edilmiştir.

Araştırmada incelemeye alınan 19. yy. ve 20. yy. olarak tarihlendirilen Kırşehir yöresine ait seccade halı örnekleri renk, kompozisyon ve motif özellikleri bakımından Kırşehir halılarının karakteristik özelliklerini yansıtmaktadır. Türk kültürünün en güzel örneklerini yansıtan Kırşehir seccade halıların koruma altına alınarak Şeyh Şabanı Veli Vakıf Eserleri Müzesinde bulunması ülke kültürü açısından önemlidir. Ancak bu eserlerin tanıtılması için müzelere ulaşamayan insanların bilgilerine sunulması, yurt içi ve yurtdışındaki tanıtılmasının sağlanması gerekmektedir. Bu tür çalışmaların artması görevini ilgili üniversite ve kurumlar üstlenmelidir.

KAYNAKÇA

Anmaç, E., (2005). "İzmir Etnografya Müzesi Deposunda Bulunan İpek Ve Floş Halılar", 8. El Sanatları Sempozyumu, 13-15 Kasım, İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi Yayını, İzmir.

Aslanapa, O. (2005). Türk Halı Sanatının Bin Yılı. İnkılâp Kitabevi, İstanbul.

Deniz, B. (1994). "Bir Vakıf Eser Olarak Cami, Mescid, Zaviye, Şifahane Gibi Dinî Ve Sosyal Yapılarda Bulunan Halı, Kilim Ve Düz Dokuma Yaygılar Ve Bunların Günümüzdeki Durumu" Vakıflar Dergisi, 23: 283-296.

Deniz, B. (2000). Türk Dünyasında Halı Ve Düz Dokuma Yaygıları. Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığı Yayınları, Ankara.

Deniz, B. (2005). "Anadolu Türk Halı Sanatının Kaynakları", Sanat Tarihi Dergisi, XIV - 1 Nisan: 79-103

Karaçay, Ç. (2011). “Ankara Etnoğrafya Müzesi’ndeki Kırşehir Halıları”, Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi/ Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Karaçay, Ç. (2015). “Kırşehir Manzaralı Halılar Üzerine Bir İnceleme” Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi (RTEÜ Journal Of Social Sciences), 2: 141-155.

Tazecan, H. (1989). “Saf Kilim Seccadeler Üzerine Bir Deneme”, Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.

Anonim. (1992). Türk Standartları Enstitüsü TS43 Sayılı “Tekstil – Yer Döşemeleri- El Dokuması Halıları- Türk Halıları” Standartı, Ankara.

Vahaboğlu, P. (2014). “Kırşehir İli El Dokuması Halılarındaki Teknik, Desen Ve Kompozisyon Özelliklerinin İncelenmesi”, Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi/Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Deniz, B. (1984). ”Kırşehir Halıları”, Arkeoloji-Sanat Tarihi Dergisi, III: 25-81.

Kayıpmaz, N. “Kırşehir Halıları”

[Http://Www.Hali.Com.Tr/Arsiv/Haber/Dergi/8/Kirsehir_8_Devam.Htm](http://Www.Hali.Com.Tr/Arsiv/Haber/Dergi/8/Kirsehir_8_Devam.Htm) adresinden 13.06.2017 tarihinde 01:42’de ulaşılmıştır.